

Kertonus Suomen Radiosähköttäjäliiton r.y.

toimintavuodelta 1936.

Kuluneen kuudennentoista toimivuoden alussa oli liiton jäsenmäärä 173. Vuoden kuluessa on liittoon hyväksytty kolme uutta jäsentä, nimittäin Martti Olavi Heimonen jäs.nr. 193, Hugo Eliel Leimu jäs.nr.194 ja Karl Bertil ~~XXX~~ Johannes Lindh jäs.nr. 195. Liiton kirjoista on vuoden kuluessa poistettu seuraavat kolme jäsentä. Huonon käyttäytymisen vuoksi Veli Mauno Arola, jäs.nr.124., pätevyystodistuksen peruuttamisen vuoksi Eino Himanen, jäs.nr. 135, sekä kuoleman tapauksen johdosta Olof Birger Lundberg, jäs.nr. 123. Jäsenmäärä on siis pysynyt entisellään, eli yhteensä 173 jäsentä. Näistä 98 toimii laivasähköttäjänä, 73 on toimipaikka maissa ja 2 on vapaana.

Vuoden kuluessa on työttöminä olevien radiosähköttäjien lukumäärään nähden tapahtunut yllättävä muutos. Kun vuoden alussa oli toimipaikkaa vaille olevia sähköttäjiä 26, on niitä tällä hetkellä ainoastaan 2. Tähän muutokseen ovat suurimmalta osalta vaikuttaneet uudet laivahankinnat, mutta hyvin huomattavana tekijänä myös se, että monet sähköttäjät, jotka toimipaikkaa odottaessaan olivat ottaneet väliaikaisen toimipaikan maissa, jäivätkin vakituisesti niihin toimiinsa. Kun myös useat sähköttäjät ovat jatkaneet aikaisemmin keskeytyneitä opintojaan, ollen siten estettyjä ottamasta toimipaikkaa laivassa, on se osaltaan vaikuttanut vapaina olevien sähköttäjien lukumäärän vähenemiseen. - Kun liitto ei ollut täysin tietoinen kaikista näistä viimeksi mainituista tapauksista syystä, että asianomaiset jäsenet olivat laiminlyöneet ilmoittaa siitä, luuli liitto vapaina olevien jäsenten lukumäärän todellista suuremmaksi. Kun sitten keväällä alkoi ilmetä jo suoranaista puutetta sähköttäjistä, lähetti liitto kyselykiertokirjeen kaikille "vapaina" oleville, saadakseen tietää kuinka monta heistä todellakin oli valmiina ottamaan toimipaikan laivassa. Liiton tullessa tällä tavoin tietoiseksi vapaina olevien sähköttäjien todellisesta lukumäärästä, - heitä oli silloin vain 4, - lähetti se kesäkuun 2 p:nä anouksen posti- ja lennätinhallitukselle uusien radiosähköttäjäkurssien aloittamisesta seuraavana syksynä. Kuten tiedetään, alkoivatkin uudet kurssit viime syyskuun 15 p:nä, ja

on niillä 30 oppilasta. Mainittakoon, että myöhemmin kesällä oli sähköttäjäpula jo niin suuri, että ainakin parissa tapauksessa oltiin paikoitettuja ottamaan ulkolainen sähköttäjä.

Samassa yhteydessä haluaa liiton johtokunta vielä erikseen kiinnittää jäsenten huomiota siihen tarkeyteen, mikä toimipaikkojen y.m. muutosilmoitusten pikaisella tiedoittamisella on liiton menestykselliselle toiminnalle etenkin juuri toimipaikkojen välitystä silmälläpitäen.

Toimipaikkojen vaihdoksia on kuluvan vuoden kuluessa ollut yhteensä **73**, kun sensijaan edellisenä vuotena niitä oli ainoastaan 30. Melkein kaikki nämä toimipaikat ovat jäsenet saaneet liiton kautta, joko suoraan tai välillisesti.

Jäsenmaksu on ollut laiva- ja ilmalaivasähköttäjiltä ~~800~~ 150:- ja muualla toimessa olevilta 75:- markkaa vuodessa. I.F.R:lle menevä jäsenmaksu on ollut sama kuin edellisenäkin vuotena, eli siis $1\frac{1}{2}$ sh. jäseneltä, ja on liittomme osalta kuuluva jäsenmaksu yhteensä 1447:10 lähetetty I.F.R:lle. Kuluvan vuoden jäsenmaksun on tilinpäätökseen mennessä suorittanut **88** jäsentä, jolloin jäsenmaksusaatavien yhteinen summa oli **14.545:-**. Koska vielä niin huomattava osa jäsenistä useista kehoituksista huolimatta edelleenkin on sangen huolimaton jäsenmaksuensa täsmällisen suorituksen suhteen, ja koska tällainen vuodesta vuoteen jatkuva asiantila ei voi olla haitallisesti vaikuttamatta koko liiton toimintaan, haluaa johtokunta tässä yhteydessä asianomaisille jäsenille korostaa asian tärkeyttä, sekä ehdottaa vuosikokouksen harkittavaksi, voitaisiinko jotain muita tehokkaampia keinoja kuin tähänastiset, soveltaa tämän epäkohdan korjaamiseksi.

Kuluvana vuonna on liittomme julkaissut kuusi kaksoisnumeroa äänenkannattajaamme Radio OH:ta yhdessä Suomen Radioamatööriliiton r.y. kanssa. Liittomme osalta on lehden toimittajana ollut puheenjohtajamme herrra Veijo Meklin. Tässä yhteydessä pyytää johtokunta lausua parhaimmat kiitoksensa lehteä kirjoituksillaan avustaneille jäsenille y.m., toivoen edelleenkin jatkuvaa avusta.

Viitaten viime vuosikokouksen päätökseen, jossa johtokuntaa kehoitettiin ryhtymään toimenpiteisiin taloudellisen tuen saamiseksi radiosähköttäjäien teknillisen käsikirjan julkaisemista varten, on johtokunta kääntynyt asiassa ensin suullisesti Kulkulaitosten ja

yleisten töiden ministeriön puoleen mahdollisen valtiotavun saamisesta tarkoitukseen, sekä saatuaan hyviä toiveita asian suotuisasta ratkaisusta, osoittanut Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle viime syyskuun 24 p:nä päivätyyn anomuksen, että ministeriö radiotöimme ylimpänä valvojana myöntäisi edellä mainittuun tarkoitukseen 20.000 markan määrärahan, ja että kirjan laatiminen annettaisiin dipl. ins. J. Rissasen tehtäväksi. Myöhemmin saamamme tiedon mukaan on ministeriö myöntänyt edellämainitun määrärahan.

Viime vuosikokoukselta saamansa tehtävän mukaisesti lähetti johtokunta Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle tammikuun 14 p:nä kirjelmän, kiinnittäen siinä ministeriön huomiota siihen Viipurin rannikkoasemalla vallitsevaan epäkohtaan, että siellä hoitavat yleistä kansainvälistä liikennettä sellaiset epäpätevät henkilöt, joilla ei ole sellaista ammattitaitoa, jota rannikkoasemien sähköttäjiltä on ehdottomasti vaadittava, sekä lausui toivomuksenaan, ettei tulevaisuudessakaan millenkään rannikkoasemalle hyväksyttäisi radiosähköttäjiksi henkilöitä, joilla ei ole nykyään voimassaolevien kansainvälisten määräysten mukaista I luokan radiosähköttäjätutkintoa. Myöhemmin asianomaiselta ministeriöltä saamamme tiedon mukaan ei mainittu kirjelmämme ole aiheuttanut viranomaisten taholta erikoisia toimenpiteitä syystä, että Viipurin Radioasema tullaan lähitulevaisuudessa uusien rannikkoasemien järjestelyjen yhteydessä sulkemaan yleiseltä liikenteeltä. Samassa yhteydessä mainittakoon, että asianomainen virasto on tehnyt ehdotuksen määrärahan myöntämisestä uuden rannikkoaseman perustamiseksi Kotkaan, ja on Itä-Suomen rannikkoaseman sijoituskysymys näinollen saanut liiton mielipiteen mukaisen ratkaisun. Vuonna 1934 Genevessä pidetty n.s. "Valmistava meriasian kokous", joka käsitteli kauppalaivojen miehitystä, työaikaa merellä ja merimiesten lomaa, päätti kokouksessaan edustettuina olleiden valtojen hallituksilta tiedustella niiden mielipidettä edellämainituissa kysymyksissä. Saapuneiden vastausten nojalla laati kansainvälinen työtoimisto sitten ehdotuksen sopimukseksi laivojen miehityksestä ja työajasta merellä, joka ehdotus oli käsitteilynäläisena kuuluvan vuoden lokakuussa Genevessä pidetyssä konferenssissa. Koska myöskin radiosähköttäjät kansainvälisten yhdyssiteitensä aloitteesta oli alussamainitussa valmistavassa kokouksessa päätetty sisällyttää

puheenaolevaan tiedusteluun, ja koska tällainen tiedustelu oli saamiemme tietojen mukaan lähetetty Genevestä myös Suomen hallitukselle, lähetti liitto viime maaliskuun 5 p:nä Sosiaaliministeriölle osoitetun kirjelmän, jossa ensin laajasti selosti miten kansainvälisen pikatiedoitussopimuksen yleinen radio-ohjesääntö ja ihmishengen turvaamista merellä koskeva kansainvälinen sopimus sisältävät määräyksiä laivoissa pakollisesti pidettävästä radiopäivystyksestä ja tämän aikamääristä, mutta jättivät sensijaan kysymyksen sähköttäjien työajan pituudesta ja sähköttäjien lukumäärästä täysin avoimiksi. Kirjelmänsä lopussa ehdotti liitto, että valtiovaltamme taholta vastattaisiin kansainvälisen työtoimiston alussa mainittuun tiedusteluun, mikäli se koskee radiosähköttäjiä:

- kaikissa 5,501 rekisteritonnin bruttovetoisuutta suuremmissa lastilaivoissa ja 3,001 rekisteritonnin bruttovetoisuutta suuremmissa matkustajalaivoissa tulisi olla vähintään 3 pätevää radiosähköttäjää;

kaikissa 3,001 - 5,500 rekisteritonnin bruttovetoisissa lastilaivoissa, 3,000 rekisteritonnin bruttovetoisuutta pienemmissä matkustajalaivoissa vähintään 2 pätevää radiosähköttäjää;

kaikki muut laivat, jotka kulkevat ulkomaan satamaan olisi varustettava radiolennättimellä ja tulisi olla vähintään yksi pätevää radiosähköttäjä;

radiosähköttäjän työpäivän pituuden merellä tulisi periaatteessa olla 8 tuntia vuorokaudessa 3,000 rekisteritonnin bruttovetoisuutta suuremmissa lasti- ja 2,000 rekisteritonnin bruttovetoisuutta suuremmissa matkustajalaivoissa; kaikissa muissa laivoissa säännösteltäisiin sähköttäjän työpäivän pituus kansallisilla määräyksillä;

sähköttäjien tehtävien hoitaminen sivutoimena olisi kaikissa laivoissa kiellettävä.

Edellä mainitun ministeriön pyynnöstä lähetti liitto vielä huhtikuun 20 p:nä lisäselvityksen sähköttäjien työaikaa koskevaan aikaisempaan kirjelmänsä, jossa selosti perusteellisesti ja yksityiskohtaisesti nykyään suomalaisissa laivoissa vallitsevia olosuhteita sähköttäjien työaikaan, työvelvollisuuksiin sekä lomiin nähden.

I.F.R:ään kuuluvien jäsenliittojen viime kesäksi suunniteltua yhteistä vuosikokousta ei osanottajien vähyyden vuoksi voitu pitää.

Koska viimeaikoina on sattunut useampiakin sellaisia valittavia tapauksia, jolloin liittomme jäsenet ovat sekä liiton että virkaveljiensä arvoa alentaneen käyttäytymisensä johdosta saattaneet aikaan ikävyyksiä, haluaa liiton johtokunta tässä kiinnittää arv. jäsentensä huomiota tällaisen sopimattoman käyttäytymisen ikävistä seurauksista koko ammattikunnallemme, sekä toivoo samalla, että vastaisuudessa ei liitolle tulisi aihetta minkäänlaisiin muistutuksiin jäsentensä käyttäytymisen suhteen.

Ins. Rissanen ehdotuksesta asetettiin viime syyskuun 8 p:nä 4-henkinen komitea laatimaan kaavake-ehdotusta, jolla laivaradiosähköttäjäät kuukausittain ilmoittaisivat Posti- ja lenn. hallitukselle asemansa teknillisen kunnon. Komitea, jonka jäseninä ovat olleet ins. J. Rissanen, Yrjö Luomanmäki, Jaakko Holopainen ja Erkki Koivisto, on kokoontunut asian johdosta useita kertoja, sekä laatinut kaavake-luonnoksia, mutta asian laajakantoisuuden vuoksi ei luonnosta ole vielä ehditty saada lopulliseen muotoonsa.

Kun parhaillaan käynnissä olevien radiosähköttäjäkurssien johdon taholta oli viime lokakuun 19 päiväksi järjestetty liitolle tilaisuus tutustuttaa radiosähköttäjäkurssilaisia liittomme toimintaan ja tarkoitukseen, piti liittomme puheenjohtaja sanottuna päivänä Ammattienedistämislaitoksella esitelmän, kosketellen siinä laajasti liiton tähänastista toimintaa ja saavutuksia. Tilaisuudessa jaettiin kurssilaisille liittomme palkkausehdot.

Koska liiton taloudellista asemaa koskevat yksityiskohdat tulevat lähemmin selostetuiksi rahastonhoitajan ja tilintarkastajien lausunnoissa, ei niitä ole syytä tässä yhteydessä lähemmin tarkastella.

Yleensä on liiton toiminta kuluneena vuotena ollut sangen vilkasta. Johtokunta on kaikin tavoin työskennellyt jäsentensä eduksi monissa sellaisissakin tapauksissa, joita tällaisen toimintakertomuksen muuttamisessa ei voi mainita. Paitsi jäsentensä välistä kirjeenvaihtoa, on liitto ollut myös kirjeenvaihdon avulla yhteydessä I.F. R:n, sekä Tanskan, Ruotsin, Norjan ja Islannin radiosähköttäjäliitto-

jen kanssa. Saapuneiden kirjeiden lukumäärä oli **302** ja lähetettyjen kirjeiden lukumäärä **251** kpl.

Johtokunnan kokouksia on ollut neljä. Vakituksina jäseninä ovat johtokuntaan kuuluneet: puheenjohtajana Veijo Meklin, varapuh. johtajana Yrjö Luomanmäki ja sihteerinä Erkki Koivisto, sekä varajäseninä Tauno Hartikainen, Jaakko Holopainen, Väinö Poutiainen, Tauno Launis ja Onni Ääri. Tilintarkastajina ovat olleet Artturi Järvä ja Aarne Nylund, sekä varalla Jalmar Bollström ja Yrjö Jalkanen.

Helsingissä, 12 p:nä joulukuuta 1936.

Erkki Koivisto
.....

sihteeri.